



РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

13 листопада 2025 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 48

Незважаючи на запровадження в Україні воєнного стану, суди продовжували та продовжують здійснювати правосуддя, забезпечуючи реалізацію конституційного права людини на судовий захист та дотримання принципу верховенства права.

Разом з тим, Раді суддів України відомі випадки, коли використання у відкритому доступі інформації про суддів, зокрема даних із суддівських досьє, декларацій родинних зв'язків і доброчесності, сприяло виникненню ситуацій, що створювали реальну загрозу життю, здоров'ю та безпеці суддів і членів їхніх сімей. Такі випадки особливо почастишали в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України, що супроводжується інформаційними та кібернетичними атаками, поширенням персональних даних суддів, спробами дискредитації судової влади та тиску на правосуддя через публічний простір.

З відкритих джерел фіксуються також випадки, коли персональні відомості про суддів, місця їх проживання або членів їхніх родин ставали об'єктом маніпуляцій, залякувань, погроз чи спроб впливу на судові рішення. Такі дії прямо посягають на гарантовану Конституцією України незалежність суддів і становлять загрозу функціонуванню правосуддя як однієї з гілок державної влади.

Рада суддів України вважає, що в умовах воєнного стану поширення персональних даних суддів у відкритому доступі може бути використане ворожими структурами для ідентифікації осіб, які здійснюють правосуддя, збору розвідувальної інформації або організації провокацій, що підвищує рівень ризиків для їхньої фізичної безпеки.

Одночасно, держава зобов'язана забезпечити належний рівень захисту суддів, їхніх сімей і близьких осіб від будь-яких посягань, у тому числі шляхом тимчасового обмеження публічного доступу до чутливої інформації, розголошення якої може бути використане з метою впливу на суддів чи створення загроз їхній безпеці.

Рада суддів України переконана, що обмеження відкритого доступу до суддівських досьє та декларацій родинних зв'язків і доброчесності у період дії воєнного стану є виправданим, пропорційним та таким, що відповідає інтересам національної безпеки, охорони громадського порядку та підтримання авторитету правосуддя.

Зокрема, зазначена проблематика порушена у листі, за підписом судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді, секретаря судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Ханової Р.Ф., який надійшов до Ради суддів України, у зв'язку з надходженням до суддів Касаційного

адміністративного суду у складі Верховного Суду запитів щодо надання копій суддівських досьє та декларацій родинних зв'язків і доброчесності суддів.

Відповідно до частини шостої статті 85 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", формування і ведення суддівського досьє здійснюються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України після консультацій із Радою суддів України.

Рішення Ради суддів України від 24 лютого 2022 року № 9 визначило, що в умовах воєнного стану існують реальні загрози безпеці суддів, членів їхніх сімей і близьких осіб, у зв'язку з чим Рада суддів України звернулася до ВККС з пропозицією обмежити публічний доступ до розділів офіційного сайту, які містять інформацію щодо суддівських досьє, декларацій доброчесності та родинних зв'язків.

Це рішення ґрунтується на приписах частини другої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації", яка в інтересах національної безпеки, громадського порядку, захисту прав інших осіб та підтримання авторитету правосуддя дозволяє обмежувати доступ до інформації, якщо шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес у її отриманні.

На сьогодні зазначене рішення Ради суддів України не змінювалося та не скасовувалося, а воєнний стан в Україні триває.

Велика Палата Верховного Суду у постанові від 17 липня 2025 року у справі № 990/406/24 підтвердила правомірність обмеження доступу до зазначеної інформації Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі частини другої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Крім того, Вища рада правосуддя у рішенні від 06 листопада 2025 року № 2363/0/15-25 підтримала позицію щодо необхідності збереження обмеженого доступу до інформації, яка містить персональні дані суддів та членів їхніх сімей, наголосивши, що публічне розкриття таких відомостей у період дії воєнного стану може створювати загрози їх безпеці та незалежності правосуддя.

Водночас 22 травня 2024 року рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України № 137/зп-24 затверджено Порядок доступу до суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді) членів Громадської ради доброчесності. Зазначений акт регламентує процедуру надання членам Громадської ради доброчесності повного доступу до матеріалів суддівського досьє.

Доступ до досьє надається лише під час проведення кваліфікаційного оцінювання судді або кандидата на посаду судді та виключно для цілей участі ГРД у відповідній процедурі оцінювання.

При цьому повний доступ надається лише за письмовим запитом члена ГРД до секретаріату Комісії із зазначенням конкретної процедури кваліфікаційного оцінювання, у межах якої такий доступ необхідний. Перед отриманням доступу член ГРД подає письмове зобов'язання про нерозголошення персональних даних та інформації з обмеженим доступом, які стали йому відомі під час ознайомлення з матеріалами суддівського досьє.

Крім того, у разі наявності в суддівському досьє відомостей досудового розслідування, доступ до таких матеріалів може бути надано лише за письмовим дозволом слідчого або прокурора і в тому обсязі, який визначено дозволом.

Законом України від 14 травня 2025 року № 4433-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безпеки окремих категорій осіб під час дії воєнного стану" розділ XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про судоустрій і статус суддів" було доповнено пунктом 91, яким установлено особливості доступу до інформації під час дії воєнного стану.

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 01 жовтня 2025 року № 182/зп-25 затверджено Порядок обмеження загального доступу до інформації (матеріалів) на період дії воєнного стану в Україні відповідно до пункту 91 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Відповідно до цього Порядку, загальний доступ до декларацій родинних зв'язків, декларацій доброчесності та інформації (матеріалів) суддівського досьє тимчасово обмежується у разі наявності передбачених законом підстав, зокрема, якщо така інформація стосується:

суддів або кандидатів на посаду судді, які проходять військову службу;
членів їх сімей або близьких осіб, які є військовослужбовцями,
перебувають на територіях ведення активних бойових дій чи тимчасово окупованих територіях,

або належать до категорій осіб, декларації яких відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" не підлягають відображенню у відкритому доступі.

У зверненні судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді, секретаря судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів Ханової Р.Ф., окремо порушено питання щодо можливості надання доступу до суддівського досьє та декларацій родинних зв'язків і доброчесності не відповідно до спеціального порядку, встановленого Законом України "Про судоустрій і статус суддів", а на підставі положень Закону України "Про доступ до публічної інформації" та загального режиму відкритості публічної інформації.

Вирішуючи порушені питання, Рада суддів України вважає за необхідне окремо розмежувати режим доступу до суддівського досьє та режим доступу до декларацій родинних зв'язків і доброчесності, оскільки ці категорії інформації мають різну правову природу та різні цілі запровадження.

З урахуванням правових висновків, викладених у постанові Великої Палати Верховного Суду від 17 липня 2025 року у справі № 990/406/24, а також з урахуванням положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та згаданих вище актів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 01 жовтня 2025 року № 182/зп-25, слід прийти до висновку, що порядок формування, зберігання, оприлюднення та обмеження доступу до матеріалів суддівського досьє та пов'язаних із ним відомостей врегульований спеціальним законом, який визначає виключний механізм доступу до таких матеріалів.

У зв'язку з цим, спеціальні норми Закону № 1402-VIII мають пріоритет над загальними положеннями Закону України "Про доступ до публічної інформації". Доступ до матеріалів суддівського досьє, у тому числі до інформації про членів сім'ї та близьких осіб судді, може здійснюватися виключно у спосіб і в порядку, прямо визначеному Законом № 1402-VIII та актами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Відтак, застосування загального механізму доступу до публічної інформації не може розглядатися як правова підстава для отримання копій матеріалів суддівського досьє або відомостей, що містяться в ньому, поза межами та поза процедурою, встановленою спеціальним законом. Надання таких копій або витягів у відповідь на індивідуальні запити порушувало б вимоги частини сьомої статті 85 Закону № 1402-VIII, пункту 91 розділу XII цього Закону.

Вищою кваліфікаційною комісією суддів України затверджено Порядок формування і ведення досьє кандидата на посаду судді в електронній формі (рішення від 21.12.2023 № 194/зп-23). З огляду на те, що відповідно до цього Порядку в суддівському (кандидатському) досьє акумулюється значний масив чутливої

персональної інформації — зокрема, адреси місця проживання, дата народження, контактні дані (телефон, e-mail), РНОКПП, УНЗР, реквізити паспортних документів і документів на право проживання за кордоном, дані військового квитка, відомості про місцезнаходження об'єктів власності й реєстраційні номери ТЗ, результати психологічних і загальних тестувань, медичні відомості, будь-які дані щодо неповнолітніх дітей чи всиновлення, а також інформація, що може містити державну таємницю – така інформація підлягає належному захисту й обмеженню доступу відповідно до Закону України "Про захист персональних даних", Закону України "Про доступ до публічної інформації".

З огляду на обсяг та характер інформації, що міститься в суддівському досьє, її чутливість, персональний характер та прямий зв'язок із процедурою добору, кар'єри й оцінювання суддів, а також беручи до уваги, що порядок формування, ведення й доступу до суддівського досьє врегульовано спеціальним законом – Законом України "Про судоустрій і статус суддів" та актами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, слід дійти висновку, що інформація суддівського досьє має розглядатися як службова.

Така інформація призначена виключно для використання суб'єктами, які беруть участь у визначених законом процедурах кваліфікаційного оцінювання, дисциплінарного провадження чи конкурсного добору, та не може надаватися поза межами цих процедур у порядку Закону України "Про доступ до публічної інформації" за запитом будь-якої особи, яка не є учасником відповідного процесу.

Спеціальний режим доступу до суддівського досьє, визначений Законом № 1402-VIII та рішеннями ВККС України, має пріоритет над загальним механізмом доступу до публічної інформації, а отже, отримання матеріалів суддівського досьє може здійснюватися виключно у межах та у спосіб, встановлений спеціальним законом, а не шляхом подання інформаційного запиту будь-якою сторонньою особою.

Разом з тим, вирішуючи питання щодо доступу до декларацій родинних зв'язків та декларацій доброчесності, необхідно враховувати правову природу та мету їх запровадження.

Впровадження таких декларацій здійснювалося як інструмент постійного громадського контролю за діяльністю суддів з метою запобігання корупції, конфлікту інтересів та забезпечення прозорості судової влади. Саме тому Закон № 1402-VIII прямо передбачає їх розміщення у відкритому доступі на офіційному вебсайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Тобто загальний доступ до декларацій є не винятком, а вихідним правилом, і не обмежується лише випадками проведення кваліфікаційного оцінювання або конкурсних процедур.

Водночас на період дії воєнного стану Законом № 1402-VIII (пункт 91 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення") передбачено можливість тимчасового обмеження відкритого доступу до окремих відомостей, що містяться у деклараціях, за заявою судді та в порядку, затвердженому ВККС України.

При цьому слід враховувати, що пункт 91 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону № 1402-VIII має рамковий характер та визначає мінімальні та вихідні випадки, у яких може бути застосоване тимчасове обмеження доступу до окремих відомостей, що містяться у деклараціях родинних зв'язків і деклараціях доброчесності.

Перелік таких випадків не є вичерпним, оскільки законодавець передбачив можливість обмеження доступу у разі наявності загрози безпеці судді, членів його сім'ї або близьких осіб, що можуть виникати з різних життєвих обставин і не зводяться лише до проходження військової служби чи перебування на території бойових дій.

Відтак, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, розглядаючи вмотивоване клопотання судді про обмеження доступу до окремих відомостей декларацій, не повинна обмежуватися виключно переліком випадків, прямо згаданих у законі, а зобов'язана оцінювати індивідуальні ризики та конкретні обставини, що можуть створювати загрозу безпеці, приватності чи незалежності судді.

У таких випадках інформація, доступ до якої обмежено, не може бути отримана шляхом подання інформаційного запиту відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С. щодо обмеження загального доступу до інформації (матеріалів) суддівського досьє, декларацій родинних зв'язків та доброчесності судді, відповідно статей 85, 126 – 133 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням X позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року (зі змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. Вважати, що:

- порядок формування, ведення та доступу до суддівського досьє встановлений Законом України "Про судоустрій і статус суддів" та актами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і є спеціальним правовим режимом, який має пріоритет над загальними положеннями Закону України "Про доступ до публічної інформації" а тому доступ до матеріалів суддівського досьє не може надаватися у порядку задоволення запитів на інформацію за правилами Закону України "Про доступ до публічної інформації";

- з огляду на характер і зміст відомостей, які містяться в суддівському досьє (персональні дані, інформація про членів сім'ї, майнові об'єкти, місце проживання, медичні, службові та інші чутливі дані), така інформація належить до службової інформації з обмеженим доступом і підлягає захисту відповідно до Закону України "Про захист персональних даних" та частини другої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації";

- загальний доступ до матеріалів суддівського досьє (відкритої частини) може забезпечуватися виключно через офіційний вебсайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, у тому обсязі та у спосіб, визначених ВККС України, і лише щодо суддів та кандидатів на посаду судді, які беруть участь у процедурах кваліфікаційного оцінювання або конкурсних процедурах/дборах, з урахуванням особливостей правового режиму воєнного стану;

- такий доступ підлягає негайному припиненню після завершення участі відповідного судді або кандидата у зазначених процедурах;

- спеціальний (повний) доступ до матеріалів суддівського досьє може надаватися лише визначеним законом суб'єктам (зокрема членам Громадської ради доброчесності, дисциплінарним органами, органам суддівського врядування) і виключно в межах відповідних процедур та за умови дотримання встановлених гарантій нерозголошення.

2. Враховуючи правову природу та мету впровадження інституту декларацій родинних зв'язків і декларацій доброчесності, як інструменту забезпечення прозорості та громадського контролю за доброчесністю суддів, вважати загальний відкритий доступ до таких декларацій базовим режимом їх оприлюднення, відповідно до вимог Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Закону України "Про доступ до публічної інформації".

3. На період дії воєнного стану може застосовуватися тимчасове обмеження відкритого доступу до окремих відомостей, що містяться у таких деклараціях, за

заявою судді та у порядку, визначеному Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, розглядаючи вмотивоване клопотання судді про обмеження доступу до окремих відомостей декларацій, не повинна обмежуватися виключно переліком випадків, прямо згаданих у законі, а зобов'язана оцінювати індивідуальні ризики та конкретні обставини, що можуть створювати загрозу безпеці, приватності чи незалежності судді.

Інформація, доступ до якої обмежено в установленому порядку, не може надаватися за запитом відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

**Голова
Ради суддів України**

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and strokes, positioned between the text on the left and right.

Б.С. Моніч